

Céimeanna in ord: na chéad algartaim

Súil thapa ar an gceacht

Tosaigh trí aithris ghan focal a dhéanamh, le lámha folmha, ar cheapaire seafóideach á dhéanamh san ord mícheart, agus fiafraigh cad a chuaigh mícheart. Cuir an focal algartam i láthair mar chéimeanna san ord ceart, ansin léirigh conas ceithre chárta pictiúr ceapaire a leagan amach (arán, im, líonadh, le chéile). Cuireann na grúpaí na cártaí céanna in ord ar an urlár agus deir siad na céimeanna os ard, ansin imríonn siad cluiche an róbait: deir páiste amháin céim amháin ag an am agus ní dhéanann páiste eile aithris ach ar an gcéim sin. Críochnaigh ar an mbrat urláir trí chócairí agus tógálaithe a nascadh le céimeanna san ord ceart, agus can abairt an algartaim uair amháin eile in éineacht leis an rang.

Cuspóirí foghlama

- Pictiúir de chéimeanna gnáthaimh aithnidiúil a chur san ord ceart
- Sraith ghearr céimeanna a leanúint, céim ar chéim, de réir mar a deir cara iad
- A rá gur sraith céimeanna san ord ceart é algartam

Roimh an gcloigín – ullmhúchán

Roimh an gceacht, priontáil agus gearr amach tacar amháin de chártaí pictiúr ceapaire le léaráidí (ceithre chárta: Arán, Im, Líonadh, Le Chéile) do gach grúpa de thriúr nó de cheathrar. Coinnigh na tacair iomlán agus béal faoi go dtí Céim 3. Roghnach: tacar amháin de chártaí ullmhúcháin don Chorpoideachas do na páistí a chríochnaíonn go luath. Glan stráice den urlár ionas gur féidir leis na grúpaí na cártaí a leagan amach.

Ábhair

Mír	Líon	Do gach	Foinse	Ionadach saor
cártaí céime ceapaire le léaráidí (arán, im, líonadh, cuir le chéile)	1	grúpa	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	ceithre phictiúr mhóra ar an gclár bán idirghníomhach de na céimeanna céanna, curtha in ord ag an rang ar fad gan cártaí páipéir
cártaí céime Corpoideachais le léaráidí (bain díot do bhróga scoile, cuir ort do bhróga reatha, cuir ort do gheansaí Corpoideachais, seas i líne)	2	rang	leagan inphriontáilte a chuirtear ar fáil	fág tacar an Chorpoideachais ar lár agus coinnigh tacar an cheapaire amháin do gach grúpa
spás glan ar an urlár do chluiche an róbait	1	rang	seomra ranga	seasamh agus aithris ghan focal i gciorcal ar an mbrat urláir, gan siúl thart

Pointe sábháilteachta

Aithris ghan focal agus ligean orthu amháin — gan fíorbhia ná fearais. Gluaiseachtaí réidhe; fanann gach grúpa ina spás féin ar an urlár fad atá na cártaí á leagan amach agus cluiche an róbait ar siúl.

Céimeanna teagaisc

- **Ag Tosú:** Déan aithris ghasta ghreannmhar ghan focal, le lámha folmha amháin, ar cheapaire á dhéanamh san ord mícheart — líonadh gan arán, an t-arán ar deireadh. Fiafraigh: Cad a chuaigh mícheart? Cad ba cheart dom a dhéanamh ar dtús? Glac le dhá nó trí smaoineamh i bhfocail na bpáistí féin; fág an focal algartam don chéad chéim eile.
- **Focal an lae: algartam:** Abair algartam go mall (AL-gar-tam) agus tabhair an bhrí shimplí: sraith céimeanna san ord ceart. Can le chéile uair amháin in éineacht leis an rang: Is céimeanna san ord ceart é algartam. Coinnigh na samplaí den chócaire agus den tógálaí don chomhrá deiridh.
- **Féach ar na céimeanna:** Coinnigh suas na ceithre chárta pictiúr ceapaire ionas go bhfeicfidh an rang iad. Smoinigh os ard tríd an bpróiseas déan iontas–smoinigh–bain triail as–tabhair faoi deara agus tú ag leagan amach na gcártaí arán, im, líonadh, le chéile. Malartaigh dhá chárta d'aon ghnó, fiafraigh cad a rachadh mícheart, ansin cuir ina gceart iad. Deir an rang na ceithre chéim d'aon ghuth, ansin canann siad abairt an algartaim fad a bhíonn tú ag díriú ar na cártaí atá in ord.
- **Cuir na cártaí in ord:** Brúigh na cathaoireacha siar, cruthaigh grúpaí de thriúr nó de cheathrar, agus tabhair an tacar ceapaire céanna do gach grúpa. Leagann na grúpaí na ceithre phictiúr amach ar an urlár agus deir siad na céimeanna os ard. Tabhair cuairt orthu agus fiafraigh cén fáth a dtagann an ceann seo ar dtús? Má bhíonn siad i bhfostú, coinnigh suas dhá chárta agus fiafraigh cé acu a tharlaíonn níos luaithe. Caithfidh gach grúpa an leagan amach agus an rá a chríochnú sula mbogann tú ar aghaidh.
- **Imir cluiche an rórait:** Ainmnigh na poist ar dtús: deir an cainteoir céim amháin ag an am ó na cártaí atá in ord; ní dhéanann an rórait aithris ghan focal ach ar an gcéim sin agus fanann sé ansin. Gan fóirbhia ná fearais. Malartaigh ionas go mbeidh gach páiste ina rórait uair amháin agus ina chainteoir uair amháin. Nuair a bhíonn péire amháin ag léiriú, fiafraigh de na breathnóirí ar lean an rórait na treoracha go díreach? Coinnigh na cártaí ceapaire ar siúl don chuid is mó de na grúpaí; ní fhaigheann ach na páistí a chríochnaíonn go luath tacar ullmhúcháin an Chorroideachais le haithris a dhéanamh air.
- **Cad a thugamar faoi deara?:** Ar an mbrat urláir, iarr ar ghrúpa nó dhó a gceithre chéim ceapaire a rá. Fiafraigh cad a chuaigh mícheart nuair a malartaíodh na cártaí agus athluaigh: ba é sin bhur n-algartam. Cuir síos go gasta ó bhéal ar chócaire a leanann oideas agus ar thógálaí a leanann plean; fiafraigh cé acu a dteastaíonn an t-ord ceart uaidh, agus glac leis an mbeirt acu.

Cad ba cheart a fheiceáil

Leagfaidh formhór na ngrúpaí an t-arán ar dtús, ansin an t-im, an líonadh, le chéile, agus beidh siad in ann na ceithre chéim sin a rá os ard. Ba cheart go n-aithneofaí gur ord seafóideach é ord trína chéile (líonadh roimh arán, im ar an taobh amuigh). I gcluiche an rórait, ba cheart don rórait stopadh go hiomlán idir na céimeanna agus gan ach an rud a dúradh a dhéanamh. Má chuireann grúpa an t-im nó an líonadh ar dtús, coinnigh suas dhá chárta agus fiafraigh cé acu a chaithfidh a bheith ar an bpláta sula bhféadfar an ceann eile a chur air.

Míthuiscintí agus idirghabhálacha

- **Is féidir aon liosta gníomhartha a dhéanamh in aon ord — is cuma faoin ord.** — Dírígh arís ar aithris an cheapaire sheafóidigh nó malartaigh dhá cheann dá gcuid cártaí: im ar an taobh amuigh, an t-arán ar deireadh. Fiafraigh an fíorcheapaire é sin? Athluaigh go dteastaíonn an t-ord ceart ó algartam.
- **Is féidir leis an róbat gluaiseachtaí breise a chur leis, céim a fhágáil ar lár, nó dhá chéim a dhéanamh ag an am céanna.** — Stop an cluiche agus athluaigh an post: ní dhéanann an róbat ach an t-aon chéim amháin a dúradh díreach, agus fanann sé ansin. Iarr ar an gcainteoir cárta amháin a athrá agus féach ar an róbat ag déanamh na haithrise sin amháin.

Difreáil

Ag teacht chun cinn	Ag forbairt	Inniúil
• Ná tabhair ach trí chárta (fág Le Chéile ar lár) ionas go mbeidh an tsraith níos giorra; má bhíonn an grúpa i bhfostú, coinneigh suas dhá chárta agus fiafraigh cé acu a tharlaíonn níos luaithe.	• Nuair a bheidh an t-ord socraithe, fiafraigh cén fáth a dtagann an ceann seo ar dtús? agus iarr ar an ngrúpa na ceithre chéim a rá os ard uair amháin eile roimh chluiche an róbait.	• Meascann na grúpaí a chríochnaíonn go luath a gcártaí cheapaire trína chéile, aimsíonn siad cad atá mícheart, agus cuireann siad an t-ord ina cheart; nó déanann siad aithris ghan focal ar thacar ullmhúcháin an Chorpoideachais in ord ciallmhar don rang.

Nasc traschuraclaim

Déan nasc le gnáthaimh ullmhúcháin don Chorpoidéachas — na bróga a bhaint, na bróga reatha a chur orthu, an geansaí Corpoideachais a chur orthu, seasamh i líne — mar algartam laethúil eile a úsáideann an rang cheana féin.

